

Tjänsteutlåtande

Österåkers kommun
Miljö- och hälsoskydds enheten
Handläggare: Catrine Eckers

Till Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Datum 2017-09-07
Ärendenr: MHN-2013-1810-445
Fastighetsbeteckning: BOLBY 18:69

Yttrande till mark- och miljödomstolen i överklagat ärende angående buller från Ljusterö maskinuthyrning. (Målnummer M 1409-17)

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN) beslutade den 29 augusti 2016 att avsluta ärendet gällande klagomål på buller från verksamheten Ljusterö maskinuthyrning utan att vidta ytterligare tillsynsåtgärder. Klaganden överklagade MHN:s beslut. Den 16 februari 2017 avslog Länsstyrelsen överklagandet. Klaganden överklagade Länsstyrelsens beslut. Den 29 augusti 2017 förelade Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt MHN om att inkomma med ett yttrande över klagandes överklagan av Länsstyrelsens beslut.

Beslutsförslag

Miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut

1. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att anta tjänsteutlåtande daterat 7 september 2017 som sitt yttrande samt hänvisa till MHN:s tidigare beslut inklusive underlag och bedömning i ärendet.

Yttrandet/Miljö- och hälsoskydds enhetens bedömning

MHE (miljö- och hälsoskydds enheten) anser att de synpunkter som framförts av klaganden i överklagandet har tagits i beaktande i MHN:s och Länsstyrelsens beslut. Klagande har framfört synpunkter på att de bullermätningar som utförts inte är relevanta då de inte har utförts under rätt tillfälle och att vedertagen mätmetod inte använts. MHE menar att de utredningar och indikativa ljudnivåmätningar som gjorts utgör ett tillräckligt underlag för att göra en bedömning av om olägenhet för människor hälsa föreligger.

Ljudnivåmätningarna visar att vissa arbetsmoment kan innebära störande ljudnivåer men även att störningarna är så pass tillfälliga att de inte utgör någon olägenhet enligt miljöbalkens mening. MHE har endast utfört indikativa mätningar vilket innebär att mätningarna inte utförts enligt standardiserad mätmetod. MHE har inför dessa indikativa mätningar rådgjort med klagande om val av tidpunkt för mätning samt efterfrågat en bullerdagbok. Detta för att tidpunkten för mätningen ska vara den då klagande upplever mest störning. Tidpunkten för mätning har valts utifrån de

synpunkter som klagande har framfört. Klagande har inte redovisat någon bullerdagbok. Någon bullerdagbok har därför inte legat till grund för val av tidpunkt för mätning eller för bedömningen i ärendet. Att endast mäta ljudet på enskilda arbetsmoment ger inte någon rättvisande bild av verkligheten och det är inte heller det som mätmetoden anger att man ska göra.

MHN kan i egenskap av tillsynsmyndighet och med stöd av miljöbalken, förelägga verksamhetsutövaren att utföra en bullerutredning inklusive bullermätning utförd enligt standardiserad mätmetod. De rådgivande bullermätningarna som MHE har utförd ger stöd för ett sådant föreläggande då ljudnivåer som överskrider de riktlinjer som finns i Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller uppmättes. MHE har dock bedömt att tillsynsbesöken på plats, de rådgivande bullermätningarna och utredningen i övrigt är tillräckligt för att ge ett underlag för en samlad bedömning som behövs för att fatta beslut i ärendet. Enligt miljöbalken får inte mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet tillgripas. MHE ska därför ta ställning till om ett eventuellt föreläggande är rimligt och har i det här enskilda fallet bedömt att den egna utredningen är tillräcklig.

Bakgrund

Den 7 augusti 2013 inkom ett klagomål till MHE från en boende i ett fritidshus på Bolbyvägen 12, Ljusterö. Klagomålet avsåg buller från verksamheten Ljusterö maskinuthyrning (säljer, servar och hyr ut maskiner för trädgårdsskötsel) på Bolbyvägen 14. Klaganden beskrev att störning uppkom främst från motorer, reparationer (borrande, svetsningar, hamrande, högtryck, slipande m.m.) och biltrafik (ibland tomgångskörning). Avgaser från maskiner och lasttruck uppgavs dra över tomten.

Ett flertal tillsynsbesök av verksamheten har utförts. Ett av tillsynsbesöken, den 19 augusti 2013 (protokollet är daterat den 3 september 2013), utfördes med verksamhetsutövarens kännedom. Verksamhetsutövaren startade upp olika maskiner och körde dem medan ljudnivåmätningar av ekvivalenta ljudnivåer utfördes. Ljudnivån på tomten hos klagande överskred riktvärden i Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller när åkergräsklippare, gasolldrivna truck och motorsåg kördes.

Vid tillsynsbesöket den 21 augusti 2015 besökte MHE både klagande och verksamheten för att få en tydligare bild av störningen och hur verksamheten bedrevs. Enligt verksamhetsutövaren så planerade de att byta lokal för reparation av maskiner. Lokalen de skulle byta till låg i fastigheten mitt emot. Denna lokal bedömde MHE vara bättre ur ventilationssynpunkt och mer välsolerad. Enligt verksamheten togs stor hänsyn vid t.ex. provkörning av maskiner, vilket gjordes på baksidan av lokalerna så långt bort som möjligt från klagande.

Det underlag som fanns i ärendet var inte tillräckligt för att MHE skulle kunna göra någon bedömning av om buller och avgaser utgjorde en störning enligt miljöbalkens mening. MHE saknade uppgift om i vilken omfattning bullret uppkom då klagandes redogörelse för detta skiljde sig från verksamhetens redogörelse. MHE föreslog därför att klagande under 4 dagar under en sommarvecka skulle föra dagboksanteckningar över vad som störde och hur ofta detta hände. MHE kunde även behöva göra en för verksamheten oanmäld inspektion.

Efter överenskommelse med klagande om lämplig tid utförde MHE två inspektioner, den 17 och 29 juni 2016. Inspektionerna utfördes utan verksamhetens vetskap för att på så sätt kunna få en så bra bild av störningarna från verksamheten som möjligt.

Den första inspektionen (17 juni 2016) utfördes under ca 1,25 timme en fredag med start kl. 13:24, då fredagar enligt klagande kunde vara en dag då många kunder besökte verksamheten. Ljudnivåerna från samtliga moment som hördes från verksamheten antecknades och mättes. Det som hördes från verksamheten var motorljud från kunders bilar, brummande motorer i verksamheten, verksamhetens telefon, verksamhetsutövaren som samtalade med kund, gräsklippare som kördes, truck på tomgång och som kördes samt ljud vid lastning av maskiner mm. Totalt var det 15 olika händelser som hördes från verksamheten under mätperioden. Av dessa uppmättes 6 händelser över 45 dBA och 4 över 50 dBA. De händelser som lät mer än 50 dBA var truck som kördes (56 dBA under 2 min) och truck på tomgång (51 dBA under 1 min), lastljud (60 dBA under en sekund) och motorljud från maskin (51 dBA under 30 sekunder).

Den andra inspektionen (29 juni 2016) utfördes under ca 1,25 timme en onsdag med start kl. 14:50. Mätningen utfördes på ett liknande sätt som den föregående mätningen. Totalt var det 19 olika händelser som hördes från verksamheten under mätperioden. Av dessa var 2 händelser över 45 dBA och 1 över 50 dBA. Den händelse som lät mer än 50 dBA var truck som kördes (52 dBA under 1 min).

Den 29 augusti 2016 fattade MHN beslut (på delegation) om att det inte fanns skäl att kräva ytterligare utredningar eller undersökningar av verksamheten. MHN gjorde bedömningen att de ljudstörningar som förekom inte kunde bedömas utgöra någon olägenhet för människors hälsa enligt miljöbalken. MHE:s utredningar har visat att ljudnivåerna från olika moment i verksamheten stundtals kunde överskrida tillämpliga riktvärden vid klagandes bostad. De aktiviteter som överskridit riktvärdena vid MHE:s ljudnivåmätningar var truck, motorljud från vissa maskiner och lastning. Det vanligast förekommande ljudet var ljud från kunders biltrafik till och från verksamhet. Ljud från trafik till och från verksamheten varierade men låg i allmänhet under 45 dBA. Den ekvivalenta ljudnivån för de olika momenten uppmättes men då de olika momenten endast pågick någon sekund till som mest några minuter skulle den sammantagna ljudnivån från verksamheten bli mycket lägre vid en ljudnivåmätning enligt standardiserad metod. Utförda utredningar visar både faktiska ljudnivåer från olika aktiviteter i verksamheten men även den faktiska frekvensen av händelser. Frekvensen av störning kan sannolikt variera mellan olika dagar och tider. MHN anser att utförda mätningar är representativa för att beskriva ljudbilden från verksamheten generellt.

Riktvärden för bedömning av olägenhet finns i Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller. Enligt vägledningen så är riktvärdet 50 dBA ekvivalent, dagtid kl. 06-18 och 45 dBA ekvivalent, kvällstid kl. 18-22 samt lördag-, söndag och helgdag kl. 06-18. Riktvärdena gäller vid bostäders fasad och uteplats. I det fall den bullrande verksamheten endast pågår en del av ovan angivna tidsperioder, eller om ljudnivån från verksamheten varierar mycket, bör den ekvivalenta ljudnivån bestämmas för den tid då den bullrande verksamheten pågår. Dock bör den ekvivalenta ljudnivån bestämmas för minst en timme, även vid kortare händelser (d.v.s. ljudnivån ska korrigeras för tyst mätperiod).

Klagande överklagade MHE:s beslut. Den 16 februari 2017 fattade Länsstyrelsen beslut i ärendet. Länsstyrelsen avslag överklagandet och menade att de inte ifrågasätter att klagande störs av ljud men att störningen inte är så omfattande att det föreligger någon olägenhet för människors hälsa enligt miljöbalkens mening.

Klagande överklagade Länsstyrelsens beslut till Mark- och miljödomstolen som den 29 augusti 2017 förelade MHN om att yttra sig över det som framkommit i överklagandet.

Tidigare beredning, källhänvisning och bilagor

Bilaga 1. MHN:s beslut den 29 augusti 2016

Bilaga 2. Länsstyrelsens beslut den 16 februari 2017

Bilaga 3. Komplettering av överklagan av Länsstyrelsens beslut den 5 april 2017

Maria Lindström
Miljö- och hälsoskyddschef

Catrine Eckers
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Protokollsutdrag till:
Mark- och miljödomstolen (mmd.nacka.avdelning4@dom.se)
Akt